

Udhët që më njohin
The roads that know me
Rron Qena

Kuruar nga/ Curated by
Lulzim Zeqiri

17.7.—1.9.2024
Galeria Kombëtare e Kosovës
National Gallery of Kosovo

82—83

Udhët që më njohin

The roads that know me

Kuruar nga/ Curated by Lulzim Zeqiri

84—87

Arti i Rron Qenës: jehona e Kosovës bashkëkohore

The Art of Rron Qena: Echoes of contemporary Kosovo

Benjamin Meran

88—89

Hijet e qyteteve të Rronit

Shadows of Rron's cities

Eliza Hoxha

90—91

Indeks

Index

92—93

Biografia e artistit

Artist biography

97—121

Pamje nga expozita

Installatio views

122—123

Kolofoni

Colophone

Filozofisë së tij artistike Rron Qena i rri gjithmonë pranë, duke e formuar nga afër karakterin bashkë me veprat e tij. Nga ky qëndrim ai përsosë stilin e shprehjes figurative dhe qasjes së tij origjinale në pikturë. Akti krijues brenda kornizës së pëlhurës, nëpërmjet tregimit të guximshëm personal synon thellësitë e përjetimit, si përvojë, si kujtesë, si ftesë për komunikim ndërnjerëzor. Muza e tij mbetet gjithmonë bindja e tij për të bukurën, si model nga i cili nuk i shmangë sytë.

Kapjet e momenteve plotë jetë të pamjeve të lagjeve, të këndeve të qyteteve, portretet me dedikime të njerëzve të dashur, janë apriori vrojtme dhe përceptime të potencialit frymëzues në ambientin që e rrethon deri sa të shkëndijë magjia e frymëzimit. Është reflektimi elokuent karshi motivit dhe elementeve të cilat e bëjnë peisazhin urban, apo pasqyrojnë psikologjinë e portretit në punimet e tij. Ky observim i kujdesshëm i marrëdhënies së gjatë me hapësirën dhe kohën e forcon intuitën e tij krijuese kudo që ai gjendet. Qasja me qëllim njohje dhe studimi më të thellë të gjuhës së ngjyrave, evoluon në mjeshtëri pikturimi dhe e përbën sintaksën vizuele të pikturës së tij.

Rrugët e Prishtinës, Berlinit, Shkodrës, Bremenit, nuancë pas nuance shtrohen në pëlhurën e tij, për të na shpër në një gjeografi që nuk vijëzon kufi, e cila na merr me vete në udhëtim për të parë dhe ndjerë forcën e imagjinatës dhe pasurinë e botës së artistit. Në këto udhëkryqe lagjesh e metropolesh përparësi merr fryma e njeriut të lirë, njeriu i cili mezi shihet në labirinthin e qytetit, në mes makinave dhe kaosit, por që e dijmë se diku pas fasadave apo nën hije të parqeve ai vazhdon të shkruaj fatin e tij. Këtij njeriu të lirë pikturat e Rron Qenës i japin shpirt bohemi dhe e nxjerrin jashtë mbrëmjeve të dal me shokët, të hapërojnë të dehur nën ritmin e perkusioneve, udhëve dhe vendeve ku emërtimet nuk kanë rëndësi.

Rron Qena always remains close to his artistic philosophy; his work informing his personal life. In this exchange, he perfected his original style of figurative expression in painting. His creative act within the frame of the canvas, through bold personal narrative, aims to address the depths of experience, as an occurrence, as a memory, as an invitation to interpersonal communication. His pursuit of beauty remains his muse, a model to which he is always looking.

Capturing lively moments of neighborhood views, city corners, portraits dedicated to loved ones, dynamic observations are made of the inspiring potential in the surrounding environment, finding the spark of magic in the everyday. His work is an eloquent reflection of the motifs and elements that makeup the urban landscape, or even the psychology of the subjects in his portraits. This careful cultivation of a meaningful relationship with space and time strengthens his creative intuition wherever and whenever he is present. His study of the deep language of colors, evolves into a particular painting style that has come to constitute the visual syntax characteristic of his work.

The streets of Prishtina, Berlin, Shkodra, Bremen, shade by shade are laid out in his paintings that lead the viewer into a geography that does not draw upon borders, but draws upon the power of imagination and the painter`s rich world. In these neighborhoods and metropolitan crossroads, the free spirit of man takes precedence, a man who is barely visible in the city`s winding labyrinth among the cars and industry, yet somewhere behind the facades, or in the shadows of the parks, we know he continues to write his destiny, to insist on his singular imagination amongst the chaos. Rron`s painting gives the human spirit a bohemian quality, one goes in the evenings to hang out with friends, to wander drunk through a rhythmic percussiveness, roads and places where names are not so important.

Rron Qena u lind dhe u rrit në Prishtinë, Kosovë, tokë kjo e plagosur nga erërat e trazuara të historisë. Me shekuj e okupuar, kontrolli i hekurt i komunizmit dhe lufta shkatërruese e shënuar nga hijet e gjenocidit kanë lënë gjurmë të pashlyeshme në këtë popull rezistent. Ky mjedis i trazuar pa dyshim ka skalitur shpirtin e Rronit, duke e formuar atë në njeri me ndjeshmëri të thellë dhe vetë-vëzhgim të qetë.

Në ditët e para të rrugëtimit të tij artistik, jehona e luftës dhe joshja e errët e substancës pasqyrohen në veprat e tij. Veprat e tij nga kjo periudhë janë jashtëzakonisht dramatike, intensiteti i tyre është pothuajse i prekshëm. Ato flasin për hidhërim të padurueshëm, dhimbje të thellë e cila duket se buron nga çdo goditje dhe shënim. Përmes artit të tij pothuajse mund të ndjehet barra e rëndë e pikëllimit që mbart Rroni, një dëshmi e plagëve të thella të shkaktuara nga e kaluara tragjike e atdheut të tij.

Emocioni i papërpunuar në veprat e tij e fton shikuesin në thellësitë e botës së tij të brendshme, ku shpalosen dhimbja e të kaluarës së shkatërruar nga lufta dhe betejat e demonëve personal. Në artin e Rronit janë të ndërthurura historia e Kosovës dhe betejat e vetë artistit duke krijuar një rrëfim të fuqishëm që rezonon me të gjithë ata që e hasin. Çdo lëvizje e brushës, çdo melodi, çdo krijim mbart një pjesë të zemrës së tij, një fragment të shpirtit të tij. Në praninë e tij, njeriu ndjen përqaftimin e butë të një shpirti të afërm, shpirt që kupton bukurinë e thellë të botës dhe kërkon ta ndajë atë me duar dhe zemër të hapur.

Që në veprat e tij të para, mënyra e pikturimit të Rron Qenës ka qenë qartësisht e tij. Me lëvizje të forta të brushës, ngjyra të gjalla dhe ndjenjë të saktë të perspektivës, ai krijon vepra të cilat dallohen menjëherë. Pikturat e tij, të cilat shpesh janë rreth një metër katror në madhësi, shpërthejnë nga jeta dhe emocionet duke mishëruar një stil që është vizualisht i mrekullueshëm dhe thellësisht ekspresionist.

Arti i Rronit fton vizitorët të zhyten në thellësi të zemrës dhe shpirtit të tij, ku dashuria dhe dhimbja bashkëjetojnë në harmoni të gjallë. Çdo vepër është një udhëtim nëpër ndërlikimet e emocioneve njerëzore. Puna e tij jo vetëm që shihet por edhe ndjehet duke rezonuar thellë me ata që guxojnë të shikojnë përtej sipërfaqes dhe në thelbin e papërpunuar e të pafiltruar të qenies së tij. Fytyrat, trupat, shfaqen në kontekste shumëngjyrëshe ku emocionet janë të prekshme. Ai shpesh përshkruan personazhe imagjinare duke përfshirë sirenat për të mishëruar ndjenjat dhe imagjinatën e tij. Veprat e Rronit përfshijnë edhe disa vepra abstrakte titujt e të cilave tregojnë qartë synimet e artistit për të shprehur mendimet dhe vëzhgimet.

Pas vitit 2010, Rron Qena filloi rrugëtimin transformues të detoksikimit dhe kjo rilindje e brendshme i dha jetë artit të tij. Veprat e tij filluan të ndjekin muzat dhe miqtë të cilat e frymëzuan më së shumti duke

kapur thelbin e tyre me ndjeshmëri të pashoq. Figura si Clara, Parlote, Rina dhe gra të tjera të jashtëzakonshme u bënë subjektet qendrore të pikturave të tij të gjalla duke i mbushur me praninë e tyre pikturat e tij me energji delikate por të fuqishme.

Frymëzimet e Rronit shpesh rrjedhin nga udhëtimet e tij, ku Gjermania, Shqipëria, Maqedonia dhe Franca shërbenin si burime të pasura të krijimtarisë. Çdo udhëtim shtonte shtresa të reja në repertorin e tij artistik duke shkruar peizazhet dhe kulturat në të cilat ka hasur me kujtimet e dashurive të tij.

Gjatë kësaj periudhë evoluoi arti i Rronit duke pasqyruar qartësi dhe thellësi të re. Mbetën ngjyrat e gjalla dhe goditjet e forta të brushës, por tani ato ishin të mbushura me ndjenjë të shpresës dhe rilindjes. Pikturat e tij kapën bukurinë e lidhjes, emocionin e zbulimit dhe ndikimin e thellë të dashurisë duke e shndërruar çdo pjesë në festë të jetës dhe mundësive të saj të pafundme.

Edhe pse mjediset ndryshojnë, syri përmes së cilit Rron Qena e sheh botën mbetet konstante duke madhështuar estetikën e secilës skenë të përshkruar. Këto peizazhe shpesh shërbejnë si prapavijë për grupe të larmishme të personazheve—miqve, të panjohurve, njerëzve të vërtetë dhe siluetae imagjinare. Larg enigmave abstrakte të artit post-modern, Rroni pikturon nga zemra duke krijuar vepra të cilat rezonojnë thellë me artdashësit në mbarë globin. Pikturat e tij tani janë të varura nëpër shtëpi në shumë vende në shumicën e kontinenteve, dëshmi kjo e pëlqimit të tyre të përgjithshëm.

Piktura e Rronit është vend i shenjtë për emocionet e tij, vendi ku ai ruan melankolinë e tij, pasionin për gratë dhe dashurinë për natyrën. Çdo goditje e brushës është një çlirim, një eksplorim i ndjenjave të tij më të thella dhe një ofertë për ata që shohin punën e tij. Arti i tij kap ekuilibrin delikat mes pikëllimit dhe gëzimit, vetmisë dhe marrëdhënies duke krijuar tapiceri të përvojës njerëzore që i flet shpirtit.

Rron Qena was born and raised in Prishtina, Kosovo, a land scarred by the tumultuous winds of history. Centuries of occupation, the iron grip of communism, and a devastating war marked by the shadows of genocide have all left indelible imprints on this resilient nation. This tumultuous backdrop has undoubtedly sculpted Rron's soul, shaping him into a man of profound sensitivity and quiet introspection.

In the early days of his artistic journey, the echoes of war and the dark allure of substance are reflected in his creations. His works from this period are searingly dramatic, their intensity almost palpable. They speak of an unbearable bitterness, a deep-seated pain that seems to emanate from every stroke and note. Through his art, one can almost feel the heavy burden of sorrow that Rron carries, a testament to the deep wounds inflicted by his homeland's tragic past.

The raw emotion in his work invites the viewer into the depths of his inner world, where the pain of a war-torn past and the struggles of personal demons are laid bare. In Rron's art, the history of Kosovo and the artist's own battles are intertwined, creating a powerful narrative that resonates with all who encounter it. Each brushstroke, each melody, each creation carries a piece of his heart, a fragment of his spirit. In his presence, one feels the gentle embrace of a kindred spirit, a soul that understands the profound beauty of the world and seeks to share it with open hands and an open heart.

Since his very first works, Rron Qena's touch has been unmistakably his own. With a strong brush, vivid colors, and a precise sense of perspective, he crafts pieces that are immediately recognizable. His canvases, often around a square meter in size, burst with life and emotion, embodying a style that is both visually striking and profoundly expressionist.

Rron's art invites viewers to plunge into the depths of his heart and soul, where love and pain coexist in vivid harmony. Each piece is a journey through the intricacies of human emotion. His work is not just seen but felt, resonating deeply with those who dare to look beyond the surface and into the raw, unfiltered essence of his being. Faces, bodies, appear in colorful contexts where emotions are palpable. He often depicts imaginary characters, including mermaids, to embody his feelings and imagination. Rron's work also includes some abstract works whose titles clearly tell the artist's intentions to express thoughts and observations.

After 2010, Rron Qena embarked on a transformative journey of detoxification, and this inner renewal breathed fresh life into his art. His works began to follow the muses and friends who inspired him most, capturing their essence with unparalleled sensitivity. Figures like Clara, Parlote, Rina and other remarkable women became the central subjects of his vibrant canvases, their presence infusing his paintings with a delicate yet powerful energy.

Rron's inspiration often flowed from his travels, with Germany, Albania, Macedonia, and France serving as rich wells of creativity. Each journey added new layers to his artistic repertoire, merging the landscapes and cultures he encountered with the memories of his loves.

In this period, Rron's art evolved, reflecting a newfound clarity and depth. The vivid colors and strong brushstrokes remained, but they were now imbued with a sense of hope and rebirth. His paintings captured the beauty of connection, the thrill of discovery, and the profound impact of love, transforming each piece into a celebration of life and its endless possibilities.

Although the locations change, the lens through which Rron Qena views the world remains constant, glorifying the aesthetics of each depicted scene. These landscapes often serve as the backdrop for a diverse array of characters—friends, strangers, real people, and imaginary silhouettes. Far from the abstract enigmas of post-modern art, Rron paints from the heart, creating works that resonate deeply with art lovers across the globe. His paintings now hang in homes in many countries across most continents, a testament to their universal appeal.

Rron's canvas is a sanctuary for his emotions, a place where he stores his melancholy, his passion for women, and his love of nature. Each brushstroke is a release, an exploration of his innermost feelings, and an offering to those who view his work. His art captures the delicate balance between sorrow and joy, solitude and connection, creating a tapestry of human experience that speaks to the soul.

Po e nisë këtë shkrim për Rronin me një thënie të Simone de Beauvoir e cila thotë se “Mënyra ma e mirë më njoftë qytetin është me ecë nëpër të”. Rroni në këtë ekspozitë na fton të ecim udhëve të qyteteve që ai ka ecur. Ai na intrigon se çfarë ka prapa mureve që rrethojnë shtëpitë e bukura të Shkodrës, na bënë të përjetojmë filladin e bulevardëve të gjelbëra të Bremenit për të na sjellë në Prishtinën kaotike me ndërtime të mbivendosura me shumë makina e njerëz të munguar. Në fakt ai sjellë para nesh tablo që shpesh i shohim përditë por në pikturat e tij ka një pikëvështrim të ri, të lirshëm dhe ndryshe. Shpesh kur u rikthehem atyre pikturave lexojmë dicka të re që nuk e kishim parë dje dhe rishtazi na duket se po zbulojmë rrëfime të reja në skutat e qyteteve që njohën Rronin dhe ne i njohëm apo rinjohëm ato përmes tij. Prandaj kisha me thanë që pikturën e Rronit duhet me e pa me shtatë palë sy. Dhe kjo është një nga të bukurat e pikturave të tij sepse ai të befason duke të lanë lirë njëkohësisht në përceptimin dhe përjetimin vetanë.

Tablotë e tij nuk janë thjeshtë kornizime hapësinore të një situatë urb-arkitektonike e njerëzore në qytet. Ai u shton atyre mëlmesa melankolie, preokupime personale, kujtime por edhe andrra për të ardhmen. Kështu ai na fton për një komunikim të ri. Për rivendosje të marrdhënies sonë me qytetin.

Me një trajtim të tillë ai i bashkëngjitet vargut të shumë artistëve nëpër botë që interesim e preokupim i kanë pasur peizazhet urbane dhe jetën e përditshme. Dhe në këtë dritë Rronin e gjej midis shprehjes së Pissaros dhe rrëfimeve të tij për Parisin e deri tek Mondriani me veprën “Broadway Boogie Woogie” karshi të cilës vepra e Rronit “Konfizioni i Prishtinës” është edhe ma komplekse.

Ashtu si edhe vet Prishtina që është komplekse, e prishur dhe e ndërtuar përsëri dhe përsëri, një mbi një e kuti mbi kuti, duke u rritur nën hijen e vet pa dritë dhe hapësirë për njeriun me ecë udhëve të saj i lirshëm me përjetu rritjen e saj. Konfuze, konfliktuoze, e zemëruar dhe zor e lexueshme në kohë dhe hapësirë. Dhe nëse kemi dëgjuar të thuhet se “Qyteti është pëlhura në të cilin ne i pikturojmë andrrat tona”, atëherë çfarë janë andrrat tona për Prishtinën? A është ky qyteti që e kemi andrru?

Rroni më dashninë dhe dhimbje për qytetin e tij të rritës, na fton për reflektim. Për njeriun e humbur nën hijet e qytetit por pa hijen e tij... Arratisja në qytete të tjera plot hije mund të jetë opcioni, por uroj të mos bëhet domosdoshmëri.

I am starting this article about Rron with a quote from Simone de Beauvoir, which says that “The best way to get to know the city is to walk through it”. In this exhibition, Rron invites us to walk the paths of the cities that he had walked. He intrigues us what is behind the walls that surround the beautiful houses of Shkodra, he made us experience the breeze of the green boulevards of Bremen and brought us to the chaos of Prishtina with buildings on top of one another with busy traffic and missing people. In fact, he brings before us paintings that we often see every day, but in his paintings there's a new, free and different point of view. Often when we return to those paintings we see something new that we haven't seen yesterday and we seem to discover new stories in the recesses of the cities that knew Rron and we knew or re-know them through him. That's why I would say that Rron's paintings should be seen with seven pairs of eyes. And this is the beauty of his paintings because he surprises you by simultaneously immersing you in your own perception and experience.

His paintings are not simply spatial frames of an urban-architectural and human situation in the city. He adds to them notes of melancholy, personal preoccupations, memories, but also dreams for the future. This way he invites us to a new communication. To restore our relationship with the city.

With such a treatment, he joins the ranks of many artists around the world that were interested and preoccupied with urban landscapes and everyday life. And in this light, I find Rron between Pissarro's expression and his stories about Paris, or Mondrian with the work “Broadway Boogie Woogie”, against which Rron's painting “Konfizioni i Prishtinës” is even more complex.

Just like Prishtina itself, which is very complex, destroyed and built again and again, one on top of another and box on box, growing in its own shadow without light and space for man to walk its freeways forever growing. Confused, conflicted, angry and barely readable in time and space.

And if we have heard a saying that “City is the fabric on which we paint our dreams”, then what are our dreams for Prishtina? Is this the city that we dreamed of?

With love and pain for his hometown, Rron invites us to reflect on it. For the man lost in the shadows of the city but without his shadow... Escaping to other cities where there is shade may be an option, but I hope it won't become a necessity.

- 1
Lin & Us
68×150cm, 2023
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
- 2
My Mother Watching Me Play
45×50cm, 2022
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
- 3
Përshendetja e fundit
70×60cm, 2024
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
- 4
Dardania
45×53cm, 2024
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
- 5
Te Hallat
70×91cm, 2023
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
- 6
Muharrem Qena
141×81cm, 2020
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
Koleksioni i GKK-së/ Collection of NGK
- 7
Prishtina
153×133cm, 2023
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
Koleksioni i GKK-së/ Collection of NGK
- 8
Biblioteka
60×69cm, 2023
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
- 9
Rrugës për shtëpi (Prishtina)
60×74cm, 2024
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
- 10
Ice Hero
62×82cm, 2023
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
- 11
View from Sunny Hill
55×96cm, 2021
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
Me konsideratën e/ Courtesy of Parta Kelmendi
- 12
Në Muzg
64×94cm, 2024
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
- 13
My Friends are Musicians
83×94cm, 2023
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
Me konsideratën e/ Courtesy of Yll Tafarshiku
- 14
Fisnik Bekolli
50×36cm, 2024
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
- 15
Jashar Mehmeti (Kaqusha)
50×36cm, 2024
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
- 16
Dritëro Nikçi
52×39cm, 2024
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
- 17
Park in Berlin
121×82cm, 2018
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
Courtesy of/ Me konsideratën e Flaka Behra
- 18
Canal Saint Martin
70×100cm, 2022
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
Courtesy of/ Me konsideratën e Kreshnik Hoti
- 19
Kirchhofstraße
53×47cm, 2019
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
Courtesy of/ Me konsideratën e Dardan Ibrahim Daki
- 20
Street in Bremen
97×47cm, 2024
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
Me konsideratën e/ Courtesy of Yll Tafarshiku
- 21
Blue Road (Bremen)
98×116cm, 2024
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
Courtesy of/ Me konsideratën e Eliza Hoxha
- 22
Richard's Platz
100×80cm, 2020
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
Me konsideratën e/ Courtesy of Valon Kotorri
- 23
Alter Postweg Straße
78×55cm, 2023
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
- 24
Muret e Shkodrës
64×80cm, 2020
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
Me konsideratën e/ Courtesy of Valon Kotorri
- 25
Mbrapa mureve (Shkodër)
110×120cm, 2020
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
Courtesy of/ Me konsideratën e Eliza Hoxha
- 26
Almas House (Shkodër)
68×87cm, 2020
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
Me konsideratën e/ Courtesy of Eli Gashi
- 27
Ghost Trees
102×85cm, 2016
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
Courtesy of/ Me konsideratën e Dardan Sejdiu
- 28
Down to Sunny Hill
70×80cm, 2022
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
- 29
Parts
76×73cm, 2023
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
- 30
Siegfried Straße (Berlin)
48×78cm, 2019
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
Me konsideratën e/ Courtesy of Flaka Behra
- 31
Melihate Qena
58×85cm, 2021
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
- 32
Armata
76×87cm, 2024
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
- 33
Drunken Friends
150×100cm, 2019
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
Courtesy of/ Me konsideratën e Lejla Sadiku
- 34
Hana Sleeping
42×62cm, 1997
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
- 35
Autoportret
65×87cm, 1997-99
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
- 36
Agim Qena
77×84cm, 2015
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas
- 37
Rrënjët
45×185cm, 2024
Vaj në pëlhurë/ Oil on Canvas

Rron Qena (l. 1979) jeton dhe punon ndërmjet Prishtinës, Kosovës dhe Bremen, Gjermani. Lidhja e Qenës me pikturën fillon nga marrëdhënia e ngushtë me babain e tij, Agim Qena, karikaturist i njohur në Kosovë. Puna e tij eksploron thjeshtësinë e jetës, izolimin, çështjet globale dhe sociale, si dhe bukurinë. Një nga seritë e tij më të hershme në vitet 1990, e titulluar *Gjumi*, përfshinë skicimin dhe analizimin e anëtarëve më të afërt të familjes së tij ndërsa ata flinin; në thelb ka kapjen e ëndrrave të tyre përmes pikturës. Në fillim të viteve 2000, vetë akti i pikturës u bë qendror për Qenën, duke çuar në krijimin e ciklit *My Confusion is Oh So Clear*, frymëzuar nga muzikanti Tom Waits. Kjo periudhë u karakterizua nga përqendrimi në proces dhe jo në temë, duke rezultuar në vepra që karakterizohen nga një ndjenjë pështjellimi. Një cikël tjetër domethënës *Fading City*, trajton çështjen e ndotjes së ajrit në Kosovë, me piktura që zbehen gradualisht, duke shtruar pyetjen: Çfarë mbetet kur ngjyrat fillojnë të zhduken?

Cikli i Qenës *Behind the Walls* merr frymëzim nga muret e larta dhe shumëngjyrëshe të shtëpive në Shkodër, Shqipëri, të cilat ngjajnë me pikturat e afreskut. Ky cikël thellohet në temat e izolimit, mbylljes dhe kuriozitetit për atë që fshihet mbrapa këtyre barrierave. Rron Qena i lidh këto vepra me historinë e Shkodrës dhe izolimin e Kosovës. Praktika e tij e gjerë artistike përfshin edhe vepra të shumta që nuk i përkasin asnjë cikli. Ato janë rezultat i përvojave personale dhe interesit kërkimor. Në këtë fushë të gjerë, ka vepra që eksplorojnë natyrën dhe karakterin njerëzor përmes portreteve, trajtojnë peizazhet në mënyrë poetike si motiv universal dhe shfaqin me guxim mjeshhtërinë e vizatimit si një pasion dhe rrëfim personal. Disa nga ekspozitat e tij përfshijnë *Gjumi*, Galeria Rizoma, Prishtinë, Kosovë 2006, *Tears of Europe*, Galerie Ardes, Berlin, 2011, *Rron Qena në Paris* Coffee Gallery Rouge, Paris, 2012, *Bremen persönlich*, PiB, Bremen, 2023 etj.

Rron Qena (b. 1979) lives and works between Prishtinë, Kosovo and Bremen, Germany. Qena's affection for painting was shaped by his close relationship with his father, Agim Qena, a renowned caricaturist in Kosovo. His work explores the simplicity of life, isolation, global and social issues, as well as beauty. One of his earliest series in the 1990s, titled *Gjumi (Sleep)*, involved sketching and analyzing his closest family members while they slept, in essence capturing their dreams through painting. In the early 2000s, the act of painting itself became central to Qena, leading to the creation of the series *My Confusion is Oh So Clear*, inspired by the musician Tom Waits. This period was characterized by a focus on the process rather than the subject matter, resulting in works that embodied a sense of confusion. Another significant series, *Fading City*, emerged from the issue of air pollution in Kosovo, with paintings that gradually fade, prompting the question: What remains when the colors start to disappear?

Qena's series *Behind the Walls* draws inspiration from the high, colorful walls of houses in Shkodër, Albania which resemble fresco paintings. This series delves into themes of isolation, closure, and the curiosity about what lies hidden behind these barriers. Rron Qena connects these works with the history of Shkodër and the isolation of Kosovo. His extensive artistic practice also includes numerous works that do not belong to any cycle. They are a result of personal experiences and research interest. In this vast field, there are works that explore nature and the human character through portraits, treat landscapes in a poetic manner as a universal motive, and boldly display the mastery of drawing as a passion and personal narrative. Some of his shows include *Gjumi (Sleep)*, Rizoma Gallery, Prishtinë, Kosovo 2006, *Tears of Europe*, Galerie Ardes, Berlin, 2011, *Rron Qena in Paris* Coffee Gallery Rouge, Paris, 2012, *Bremen persönlich* PiB, Bremen, 2023 etc.

Galeria Kombëtare e Kosovës
National Gallery of Kosovo

Udhët që më njohin
The roads that know me
Rron Qena

Kuruar nga/ Curated by Lulzim Zeqiri
17.07–01.09.2024

Botues/ Publisher
Galeria Kombëtare e Kosovës, Prishtinë

Dizajn/ Design
Permanent Studio—
Nita Salihu Hoxha, Lira Gjiko

Përkthyes dhe Lektorues / Translator & Editor
Ardian Haxhiu

Fotografi/ Photographer
Enver Bylykbashi (Veprave/ Artworks)
Ferdin Limani (Pamje nga ekspozita/ Instalation Views)
Parlote Muzlijaj (Fotografia e Portretit/ Photo Portrait)

Kontribuesit/ Contributors
Lulzim Zeqiri, Benjamin Merran, Eliza Hoxha

Shtypi/ Printed by
Shtypshkronja Blendi

Stafi i Galerisë Kombëtare të Kosovës /
National Gallery of Kosovo staff members
Alisa Gojani Berisha, U.D. Drejtoreshë/ Interim
Director; Hana Halilaj, Kuratore/ Curator; Naim Spahiu,
Kordinator i Ekspozitave/ Exhibitions Coordinator;
Skender Xhukolli, Teknik i Ekspozitave/ Exhibition
Technician; Enver Bylykbashi, Fotograf/ Photographer,
Engjëll Berisha, Koordinator për marrëdhënie
ndërkombëtare/Coordinator for International Relations;
Vlora Hajdini Hajrullahu, Koordinatore për Edukim,
Hulumtim dhe Publikim/ Coordinator for Education,
Research, and Publications; Shkamb Jaka, Koordinator
për Media dhe Marrëdhënie me Publikun/ Coordinator for
Media and Public Relations; Mexhide Maxhuni, Financiere/
Finance Officer; Elsa Morina, Zyrtare Administrative/
Administration Officer, Majlinda Zogaj, Zyrtare Ligjore/
Legal Officer; Xhevat Rrahmani, Kujdestar i Sallës
Ekspozuese/ Exhibition Hall Attendant; Valdet Sylja &
Mentor Abdullahu, Roje Nate/ Security guards

Faleminderit/ Thanks
Dardan Ibrahim, Dardan Sejdiu, Eli Gashi, Eliza
Hoxha, Flaka Behra, Kreshnik Hoti, Lejla Sadiku, Parta
Kelmendi, Valon Kotorri, Yll Tafarshiku

Të gjitha të drejtat e rezervuara. Asnjë pjesë e këtij botimi
nuk mund të ribotohet, riprodhohet, ose përdoret në
asnjë formë ose me mjete elektronike, mekanike dhe të
tjera, të njohura ose të shpikura në vijim, duke përfshirë
fotokopjimin dhe regjistrimin pa lejen me shkrim të
mbajtësit e të drejtave të autorit./ All right reserved. No
part of this publication may be reprinted or reproduced
or utilized in any form or by electronic, mechanical, and
other means, now known or hereafter invented, including
photocopying and recording without the written permission
of the copyright holders.

Ekspozita dhe katalogu janë realizuar me mbështetje nga
Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sporteve/ The exhibition
and catalog are supported by the Ministry of Culture,
Youth and Sports.

Galeria Kombëtare e Kosovës
Rr. Agim Ramadani, nr. 360
10000 Prishtinë, Kosovë

galeriakombetare-rks.com

Katalogimi në botim – (CIP)
Biblioteka Kombëtare e Kosovës “Pjetër Bogdani”

7.071:069.9(496.51)(092)

Udhët që më njohin = The roads that know me Rron Qena
/ kuruar nga Lulzim Zeqiri ; përkthyes dhe lektorues Ardian
Haxhiu ; fotografi Enver Bylykbashi, Ferdi Limani, Parlote
Muzlijaj. - Prishtinë : Galeria Kombëtare e Kosovës, 2024. -
65 f. : ilustr. ; 26 cm.

Titulli dhe teksti parapël në gjuhën shqipe dhe angleze

1. Zeqiri, Lulzim 2. Haxhiu, Ardian 3. Bylykbashi, Enver
4. Limani, Ferdi 5. Muzlijaj, Parlote

ISBN 978-9951-806-28-2

9 789951 806282

Udhët që më njohin
The roads that know me

Rron Qena

Kuruar nga/ Curated by
Lulzim Zeqiri

17.7.—1.9.2024

Galeria Kombëtare e Kosovës
National Gallery of Kosovo

